

צב א טו"ע יד סי'
למנ"ס' לא בה"כ:
צב ב מ"י ס"ג מכלות
ס"ה כל"כ יב סמג
ע"י יב טו"ע יד
ס"ת רמ"ט ס"ג כ"א

ואמרו לאחינו שבגולה. שלא ישמעו לו: יעלו להר. לאחד ההרים. דבר לבטלה: לא גרסינן ומשרתו יהושע וגו': הסבת. עשו כחות להחנהג בחוקות העמים לבנות בנות: אחיה יבנה מוצח. אדם. כחות. דרש' הם כמו עשו: כחות ע"מכס. ודרש' נמי הם כמו גדול היה ורחל לבני הגולה: חנניה. הוא חנניה *אחי רבי יהושע: עשה עשו ע"מכס כחותים להטעור על דברי תורה: זאת התורה. יגן בכונה. לפני הבמה לפי שחנניה לוי היה כדעתן במסכת ערכין (ד' א'): מעשה בר' יהושע בן חנניה שהלך לסייע את ר' יוחנן בן גודגדא בהגפת לוחות אחר לו חזור כך שאתה מן המסוררים ואני מן השוערים: לזכר. על קס שהיו יושבים שורות שורות כזכר זה הנטוע שורות שורות: בכבוד אכסניא. מכניסי אורחים צנתיס: ראש המדברים. במסכת שבת מפרש לה בצמה מדליקין (ד' ל:): שנים עשר מיל. שלש פרסאות מחנה ישראל מצית הישימות עד לכל השטים *תלתא פרסי: אמרה תורה כו'. כלומר קראו הכתוב מצבא ה': כשם שאני הסברתי לך פנים כך אתה הסבר פנים. והיינו דכתיב פנים צנתיס: הרב צנתיס. עליהם משום מעשה העגל: ותלמיד צנתיס. וגם אתה מראה להם כעס שהרחקת אהלך ממחנה: אם אתה מחזיר האהל למקומו גרסינן: והיינו דכתיב ושב אל המחנה. השב האהל למחנה ואם לאו משרתך יהושע בן נון נעה לא ימנע מחוכה שיסמך תחתך ואף על פי שהיציא לאחר שנתרלה הקב"ה לישראל והקס המסכן לא ילא

[עירובין נה']

רב נסים גאון
תנו רבנן כשנכנסו
רבותינו לברם
ביבנה. כנמרא דבני
מערבא ובפסחים כפ'
תמיד נשתה נרסינן
המן תנינן זה מדרש
דרש ר' אלעזר בורח
ביבנה ובי כרם היה
שם אלא אלו תלמידי
הכמים שהן עשין
שורות שורות כזכר:
פתח ר' יהודה ראש
המדרשים בכל מקום
מפרש במסכת שבת
בפרק כמה מדליקין
(ד' ל) אמר ר' יהודה
שעליה יתעלה

[ויל' התשני כשורס עכסו
רש' שטתנין עכסו כויד'
ואיט' נרין]

השני ז. מכות י.

שבת 30. גיטין 30:
במדבר יע'

ואמרו לאחינו שבגולה אם שומעין מוטב ואם לאו יעלו להר אחיה יבנה מוצח חנניה יגן בכבוד ויכפרו כולם ויאמרו אין להם חלק באלהי ישראל מיד געו כל העם בבכיה ואמרו חס ושלום יש לנו חלק באלהי ישראל וכל כך למה משום שנאמר כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים בשלמא הוא מטהר והם מטמאין לחומר אלא הוא מטמא והם מטהרין היכי הוי והא *תניא *חכם ששכח אין חברו רשאי למהר אחר אין חברו רשאי להתיר קסברי כי היכי דלא נגזרו בתורה: תנו רבנן כשנכנסו רבותינו לברם ביבנה היו שם רבי יהודה ורבי יוסי ור' נחמיה ור' אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי פתחו כולם בכבוד אכסניא ודרשו פתח רבי יהודה ראש *המדברים בכל מקום בכבוד תורה ודרש *ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה והלא דברים קל וחומר ומה ארון ה' שלא היה מרוחק אלא שנים עשר מיל אמרה תורה *והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל מועד תלמידי חכמים שהולכים מעיר לעיר וממדינה למדינה ללמוד תורה על אחת כמה וכמה *ודבר ה' אל משה פנים אל פנים אמר ר' יצחק אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה משה אני ואתה נסביר פנים בהלכה איכא דאמרי כך אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה כשם שאני הסברתי לך פנים כך אתה הסבר פנים לישראל והחזיר האהל למקומו *ושב אל המחנה וגו' אמר רבי אבהו אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה *עכשו יאמרו הרב בכעס ותלמיד בכעס מה תהא עליהם אם אתה מחזיר האהל למקומו מוטב ואם לאו יהושע בן נון תלמידך משרת תהתך והיינו דכתיב ושב אל המחנה אמר רבא אף על פי כן לא יצא הדבר לבטלה שנאמר *ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימנע מתוך האהל: ועוד פתח ר' יהודה בכבוד תורה ודרש *הסבת ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם וכי אותו היום נתנה תורה לישראל והלא אותו יום סוף ארבעים שנה היה אלא ללמוד שחביבה תורה על לומדיה בכל יום ויום כיום שנתנה מהר סיני אמר ר' תנחום בריה דר' חייא איש כפר עכו תדע שהרי אדם קורא קריאת שמע שחרית וערבית וערב אחד אינו קורא דומה כמי שלא קרא קריאת שמע מעולם הסבת עשו כחות כחות ועסקו בתורה לפי שאין התורה נקנית אלא בחבורה כדר' יוסי ברכי חנינא *דאמר ר' יוסי ברכי חנינא מאי דכתיב *חרב (על) הברים ונאלו חרב על שונאיהם של תלמידי חכמים שיושבים בד בבד ועוסקים בתורה ולא עוד אלא שמטפשים כתיב הכא ונאלו וכתיב התם *אשר נואלנו ולא עוד אלא שהומאים שנאמר ואשר חטאנו איבעית אימא מהכא *נואלו שרי צוען דבר אחר הסבת ושמע ישראל כתתו עצמכם על דברי תורה כדאמר ריש לקיש *דאמר ריש לקיש *מנין שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה שנאמר *זאת התורה אדם כי ימות באהל דבר אחר הסבת ושמע ישראל הם ואחר כך כתת כדרכא *דאמר רבא לעולם ילמוד אדם תורה ואחר כך יהנה אמרי דבי ר' ינאי מאי דכתיב *כי מ"ץ חלב יוציא חמאה ומ"ץ אף יוציא דם ומ"ץ אפים יוציא ריב במי אתה מוצא חמאה של תורה במי שמקיא חלב שונק משרי אמו עליה ומ"ץ אף יוציא דם כל תלמיד שכוועם עליו רבו פעם ראשונה ושותק וזכה להבחין בין דם ממא לדם מהור ומ"ץ אפים יוציא ריב כל תלמיד שכוועם עליו רבו פעם ראשונה ושניה ושותק וזכה להבחין בין דיני ממונות לדיני נפשות *דתנן ר' ישמעאל אומר הרוצה שיתחכם יעסוק בדיני ממונות שאין לך מקצוע בתורה יותר מהן שהן כמעין נובע אמר ר' שמואל בר נחמני מאי דכתיב *אם *נבלת בהתנשא ואם זמות יד לפה כל המנבל עצמו על דברי תורה סופו להתנשא ואם זמם יד לפה: פתח ר' נחמיה בכבוד אכסניא ודרש מאי דכתיב *ויאמר שאל אל הקניי לבו סורו רדו מתוך עמלקי פן אוסיף עמו ואתה עשיתה חסד עם כל בני ישראל והלא דברים קל וחומר ומה יתרו שלא קרב את משה אלא לכבוד עצמו כך המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומאכילו ומשקהו ומהנהו מנכסיו על אחת כמה וכמה: פתח ר' יוסי הגלילי כי אח"ך הוא לא תתעב מצרי כי נר היית בארצו והלא דברים קל וחומר ומה מצריים שלא קרבו את ישראל אלא לצורך עצמן שנאמר *ואם ידעת ויש בם אנשי חיל ושמחת שרי מקנה על אשר לי כך המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומאכילו ומשקהו ומהנהו מנכסיו ומה יתרו שלא קרב את משה אלא בכד ורבץ לפניו כך המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומאכילו ומשקהו ומהנהו מנכסיו עאכ"ו מאי היא ברכה שברכו אמר רב יהודה בר זבידא זו חמות וז' כלותיה שילדו *ששה ששה בברם אחד שנאמר

ע"ז ז. חולין
מ"ד מ"ה כ"ז

[שבת ל"ג:
מנחות כ"ג.]

דברים מ

ירמיה כ' א'

במדבר יב

ישעיה י"ב

ע"ז י"ב

מ"ה

כ"ב קט"ה

מגיל' ז
[מ"ה כ"ג]
שמואל א' טו

דברים כג

בראשית מז

שמואל ב' ו